کۆڕبەندی دافۆس لە نێوان گوتار و کرداردا-2-.. عەلی مەحمود محەمەد

بەشی دووەم

دافوس 55 ساڵە بۆتە ناوەندێکی کاریگەری بە لۆبیکردنی ئۆلیگارشییەکانی جیهان، بە وتەی خۆیان لە کۆڕبەندەکەیان گفتوگۆی چارەسەرکردنی کێشەکانی مرۆڤایەتی دەکەن، کەچی ساڵ لە دوای ساڵ بە سەرمایەی زیاترەوە دێنەوە بۆ هەمان شوێن، کەچی هەموو جارەکان لە دوای خۆیان کێشەکان قولتر دەکەنەوە، لە نێوان کۆنگرەی 2019 بۆ کۆنگرەی ساڵی 2022 سەرمایەی ملیاردێرەکانی جیهان 4و7 ترلیۆن دۆلار زیادی کردووە، ژمارەشیان 573 کەس چووە سەر، ژمارەی هەژارانیش 260 ملیۆن زیادیان کرد، لەو لاوە نایەکسانی قولترو ژینگە پیستر و شەڕەکان زەبروزەنگتر و ماڵوێرانکەرتر دەبن، کۆمپانیاکانی بیمەو چەك و نەوت و تەکنەلۆژیا زەبلاحتر دەبن، لە پار ساڵەوە سەرمایەیان لە 13 ترلیۆن دۆلارەوە بۆتە 15 ترلیۆن دۆلار، ژمارەی ملیاردێرەکانی جیهانیش 204 کەس زیادی کردووە، کەچی ژمارەو رێژەی هەژارانی جیهانیش لە ج□گ□ای خۆیان چەقیون، بە پێی راپۆرتی نەتەوە یەکگرتووەکان 733 ملیۆن برسی هەبووە لە جیهان، 2,3 ملیۆن کەس ئاسایشی خۆراکیان نەبووە، کەچی 15 خولەك جارێك ملیۆنێرێك لە جیهان زیاد دەکات.
ئەوان نایانەوێ پەنجە بخەنە سەر سەرچاوەی کێشەکان و گوێ لە بیستنی چارەسەرە راستەقینەکان بگرن، کە هەموو دەردوو بەڵاکان ستەمەکەی ئەوانە، چارەسەریش تەنها سستەمێکە لەسەر بنچینەی هەر کەس بە پێی کارو بەرهەمەکەی … موچەی بنەڕەتی بۆ هەمووان، ئاشتی و داد پەروەری دامەزرا بێت.
ئەوان کار ناکەن بۆ ئەوەی چۆرکەکە گەورەتر بکەن بەشی هەموو مرۆڤایەتی بکات، نەخۆشی و نەخوێندەواری و هەژاری و داگیرکاری چارەسەر بکەن، ئەوان دەیانەوێت چۆرکەکە بە بچووکی بمێنێتەوە لێ هەر بۆ خۆیان بێت، ئەوان باوەڕیان بە هاوکێشەی سفری هەیە بۆ چارەسەر ، یان هەموو یان هیچ، هەمووەکەش بۆ خۆیانە.

دافۆس و رەوشت

لێرە لەم دافۆس□ ب□ه□شتییە، زۆر باسی رەوشت و ئەخلاق دەکەن، کەچی

خودی رێکخراوی کۆڕبەندەکە, کارمەندانەکانی چەندین کەیسی ئاکارییان لە ماوەی رابردوو تەقاندەوە, 6 ژنیان لە کاتی سك پڕیدا ناردۆتەوە بۆ مالەوە, بێ مووچەو بیمە لەکار دەریانیان کردووە, جیاکارییان بەرامبەر رەش پێستەکان کردووە, پەلاماری سێکسی لە لایەن بەڕێو□ بەرە گەورەکانەوە ئەنجامدراوە, ئەمە بەهاو ئاکارو رەوشتی رێکخەرانی دافوسە کە وانەی چارەسەری بێکاری و رەوشت و یەکسانی بە جیهان دەڵێنەوە.

رۆژانی کۆڕبەند داق□س جمەی دێت لە زەوی ئۆتۆمۆبیلە گران بەهاکان لە ئاسمانیش فڕۆکەی بزنس مانەکان, لە زەوی و ئاسمانەوە ژینگە پیس دەکەن, ستێکی گۆشتی تایبەتی ئەرجەنتینی بە 150 دۆلارو خواردنەوەی مارتینی بە 40 دۆلار دەخۆن و دەخۆنەوە, لەناو هۆڵەکانیش باسی برسێتی و پاکی ژینگە دەکەن.

کلاوس شواب دامەزرێنەری کۆڕبەندەکە دەڵێت: “ئێمە خۆمان لە جیهانێکی دابەش بوودا دەبینینەوە, کە دابەشبوونی کۆمەڵایەتی قووڵی تێدایە، متمانە نەماوەو بە هۆی ئەم دابەش بوونەوە, پێویستە متمانە بگەڕێنینەوە, شواب دیارە لێی تێك چووە یان خۆی لە گێلی دەدات, 55 ساڵە ساڵ لە ساڵی دواتر زیاتر متمانە لاوازتر دەبێت, متمانە کاتێك دێتەوە کە هۆکاری دابەش بوونەکە نەمێنێت, دابەشبوونی کۆمەڵایەتی کۆمەڵگا بەسەر هەژارو دەوڵەمەند, ژن و پیاو, وڵا تانی باشوور و باکوور…… لێرە چارەسەر ناکرێت.

لە کاتێك کۆنگرەی داق□س دەبەسترێت, خاڵێکی سەرەکی کۆڕبەندەکە ژینگەیە, گۆڕانکاری ژینگە ساڵانی□ ه□کاری مردنی 14,5 ملیۆن کەسە لە جیهان , لەوانە 8,5 ملیۆن کەس بەهۆی لافاوەوە, وشکە ساڵی 3,2 ملیۆن کەس و زیانی 5,12 ترلیۆن دۆلارە لە جیهان تا ساڵی 2050 .

بە پێی داتاکانی رێکخراوی (World Inequality Lab) لە ساڵی 2021, 1%ی هەرە دەوڵەمەندەکانی جیهان بەرپرسن لە دەردانی 17%ی دووەم ئۆکسیدی کاربۆن, 10%ی هەرە دەوڵەمەند□کی جیهانیش بەرپرسن لە دەردانی 50%ی دووەم ئۆکسیدی کاربۆن لە جیهان, ئەمە جگە لە کارگاو کارخانەکانیان, بەڵایەکی دیکەشیان زیاد کرد, ئەویش دابین کردنی وزەی زۆرە بۆ ناوەندەکانی کۆگاکانی داتا, بۆ کارکردنی زیرەکی دەستکرد.

لە هەمووشی سەیرتر دافۆسی□کان شاگەشکە بوونە بە دەرچوونی ترامپ, لە لایەك باسی ژینگە دەکەن, لە لایەکی دیکە ترەمپ دوای دەستبەکار بوونی یەکەم بڕیاری دەرچوون بوو لە رێکەوتننامەی پاریس بۆ ژینگەو دەرچوون لە رێکخراوی تەندروستی جیهانی و…….

باسی ئاشتی دەکەن, دەرکەوت مایکرۆسۆفت و گوگڵ بەشدارییان کردووە لە تاوانی جینۆسایدی غەزە و هاوکاری سوپای ئیسرائیلیان کردووە,

باسی ئیلۆن ماسك و مانگە دەستکردەکانی مەکەن, فیتنە نییە تێی نەگلێت.

نایەکسانی لە سلیکۆن ڤالی

ئەمانە کە باسی چارەسەری و برسەتی دەکەن, کەچی هەر کە□□بەند دەرگاکەی داخرا تا ساڵی داهاتوو, دەست دەکەن بە کەمکردنەوەی هێزی کار و بێکارکردنی کارگەران و کەمکردنەوەی کرێ.
دابەزینی کرێ تەنانەت کرێکاری سلیکۆن ڤالیشی گرتۆتەوە, کرێکارێك کە بڕوانامەی ناوەندی نەبێت لەبری 33000 دۆلار لە ساڵێك وەر دەگرێت کە سێیەکی موچەی خاوەند بڕوانامەی زانکۆیە.
بەپێی ئاماری ساڵی 2021, 23%ی کارگەرانی سلیکۆن ڤالی لە خوار پلەی هەژارین, 3% زیاتر لە چاو ساڵی 2019.
کەچی دە گەورە ملیاردێری یەکەمەکەی جیهان, کە نەیان ئەهلی سلیکۆن ڤالین, لەم ساڵەدا هەر خولەکێك 3,7 ملیۆن دۆلار چۆتە سەر سەرمایەکانیان, رۆژانە هەر یەکەیان 100 ملیۆن دۆلار قازانجیان کردووە, پشکی ئیلۆن ماسك نزیك 6 جاری ئەم داتایەیە.
ئەگەر ئەوان 99%ی سامانیان لە شەو رۆژێکدا لە دەست بدەن, هەر بە ملیاردێری دەمێننەوە.
لە 23 رۆژی یەکەمی ئەمساڵ , 10 یەکەم دەوڵەمەندەکانی جیهان, کۆی گشتی 105 ملیار چووە سەر سامانیان, کۆی سەرمایەکانیان گەیشتە 2,1 ترلیۆن دۆلار.
لە کاتێك چارەسیاریان پێ نییە بۆ کۆتایی هێنان بە هەژاری, کەچی پێشبینی دەکرێت بە ساڵی 2027 جیهان ببێتە خاوەند حەوت ترلیۆنەر, کە ئێستا خاوەند 16 ملیاردێری سەروی سەت ملیارین, چواریان لەسەروی دووسەد دەوەن, یەك لەوان ئەمەیە 434 ملیار دۆلار سەرمایەکەیەتی, ترا پیش مژدەی کەمکردنەوەی 5800 ملیار دۆلار باجی پێیان داوە تا 10 سەی داهاتوو.
لە کۆتاییدا ماوەتەوە بڵێین ئێستا ئەم ئەلیگارشیانەی دافۆس مەترسین بۆسەر دەستکەوتەکانی رابردووی مرۆڤایەتی, جیهان بەرەو چارەنووسێکی ڕەش دەبەن, دەستوەردانەکانی ئیلۆن ماسك لە سیاسەت مرۆڤایەتی بردۆتە قۆناغێکی مەترسیدارەوە, دیموکراسیەتی لیبرالی بردۆتە ژێر پرسیارەوە.

ماوێتی..

بۆ خوێندنەوەی بەشی یەکەم:

ئایا دافۆس نایەکسانی کەم دەکاتەوە؟.. 1.. عەلی مەحمود